

MASTER OF SOCIAL WORK (CBCS-2019 COURSE)

M.S.W. SEM - IV :SUMMER- 2022

SUBJECT : HRM&LW-10: LABOUR WELFARE

Day : Thursday

Time : 02:00 PM-05:00 PM

Date : 16-06-2022

S-21404-2022

Max. Marks : 60

N.B.:

- 1) All Questions are COMPULSORY.
- 2) Answers to Both the sections should be written in SEPARATE answer books.

SECTION - I

Q.1) Write a short note on ANY TWO : (5 Marks X 2 = 10)

- a) Effects of 18th Century Industrial Revolution on Labour Welfare
18 व्या शतकातील औद्योगिक क्रांतीचे कामगार कल्याणावर होणारे परिणाम
- b) Malaviya Committee on Labour Welfare 1969
कामगार कल्याणावरील मालवीय समिती १९६९
- c) Significance of Labour Welfare beyond the mandatory facilities
अनिवार्य सुविधांच्या पलीकडे कामगार कल्याणाचे महत्त्व

Q.2) Answer the following ANY ONE : (10 Marks X 1 = 10)

- a) What are the principles followed in designing Labour Welfare Schemes in Industry?
उद्योगातील कामगार कल्याण योजना तयार करताना कोणती तत्त्वे पाळली जातात?
- b) What is the meaning of Agencies of Labour Welfare? Describe how these agencies are interrelated
एजन्सीज ऑफ लेबर वेलफेअर म्हणजे काय? या एजन्सी एकमेकांशी कशाप्रकारे संबंधित आहेत त्याचे वर्णन करा

Q.3) Answer the following ANY ONE : (10 Marks X 1 = 10)

- a) Explain in detail role of Employers as an agency of Labour Welfare
कामगार कल्याणाची एजन्सी म्हणून नियोक्त्यांची भूमिका तपशीलवार स्पष्ट करा
- b) Define intra-mural welfare facilities & give 4-5 examples of such facilities in detail. Further differentiate them as statutory & non statutory.
इंट्रा-म्युरल कल्याण सुविधा परिभाषित करा आणि अशा सुविधांची 4-5 उदाहरणे तपशीलवार द्या. पुढे त्यांत वैधानिक आणि गैर वैधानिक असा फरक करा.

SECTION - II

Q.4) Write a short note on ANY TWO : (5 Marks X 2 = 10)

- a) Role of 'Anaganwadi Program' in Child Development
बाल विकासात अंगणवाडी कार्यक्रमाची भूमिका
- b) Janashri Bima Yojana & Sanman Dhan Yojana जनश्री विमा योजना आणि सन्मान धन योजना
- c) Preventive & Developmental Social Interventions in Industry
उद्योगातील प्रतिबंधात्मक आणि विकासात्मक सामाजिक हस्तक्षेप

Q.5) Answer the following ANY ONE : (10 Marks X 1 = 10)

- a) Describe in detail Welfare Extension Projects started by the Government for Child Welfare
शासनाने बालकल्याणासाठी सुरू केलेल्या कल्याणकारी विस्तार प्रकल्पांचे तपशीलवार वर्णन करा
- b) Elaborate on recreational initiatives, including different competitions conducted by Maharashtra Labour Welfare Board for workers and their families
महाराष्ट्र कामगार कल्याण मंडळातर्फे कामगार आणि त्यांच्या कुटुंबीयांसाठी आयोजित केलेल्या विविध स्पर्धांसह मनोरंजनात्मक उपक्रमांची माहिती द्या

Q.6) Answer the following ANY ONE : (10 Marks X 1 = 10)

- a) How does the Maharashtra Labour Welfare Board contribute to the welfare of labour? State specific schemes undertaken by the board.
महाराष्ट्र कामगार कल्याण मंडळ कामगारांच्या कल्याणासाठी कसे योगदान देते? मंडळाने हाती घेतलेल्या विशिष्ट योजना काय आहेत?
- b) What are the hurdles faced by the Social Worker in Industry? Discuss possible solutions & future prospects for the Social Worker in Industry.
उद्योगधंद्यातील सामाजिक कार्यकर्त्यांना कोणत्या अडचणी येतात? उद्योगातील सामाजिक कार्यकर्त्यांसाठी संभाव्य उपाय आणि भविष्यातील संभावनांबद्दल चर्चा करा.

*****